

REGU § 13 Uppdrag. Revidering av Region Gotlands internationella strategi 2025-2028

Ärendenummer: RS 2024/1121

Regionalt utvecklingsutskotts förslag till regionstyrelsen

- Förslag till reviderad internationell strategi för Region Gotland 2025-2028 sänds på remiss till Region Gotlands nämnder och bolag. Återrapportering av remissrundan ska ske enligt föreslagen tidplan.

Sammanfattning

Internationell strategi för Region Gotland 2021-2024 antogs den 21 juni 2021 av regionfullmäktige, § 101. Strategins syfte är att klargöra hur Region Gotlands internationella arbete ska bidra till att uppnå målen i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040, och ge ramar för Region Gotlands nämnder och förvaltningar att integrera det internationella arbetet i sina verksamheter.

Målen är att främja internationellt utbyte för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling och tillväxt på Gotland och att utveckla Region Gotlands verksamheter. Det internationella arbetet sker i förvaltningarnas verksamheter, med fokus på ökat lärande och kunnande, för att utveckla verksamheternas kvalitet.

Då de årliga uppföljningarna av innevarande period har visat att Region Gotlands internationella strategi fyller sitt syfte för inriktning och avgränsning av det internationella arbetet, är förslaget till reviderad internationell strategi för Region Gotland huvudsakligen en aktualiserad version och därtill ett antal språkliga justeringar. Det som är nytt är att förslaget:

- omfattar hela regionkoncernen,
- knyter an till regionfullmäktiges prioriteringar i Region Gotlands styrmodell,
- förtydligar regionstyrelsens befogenhet att driva en strategiskt prioriterad fråga internationellt,
- lyfter fram kopplingen till Region Gotlands strategiska arbete med smart specialisering,
- synliggör de teman som de internationella nätverken arbetar med som Region Gotland är medlem i och visar med vad de kan bidra till i arbetet med Regionfullmäktiges prioriteringar.

En revidering av strategin utgör ett tillfälle att samla in erfarenheter och medskick från nämnder och förvaltningar och bolag kring internationellt strategiskt arbete. Förslaget föreslås därför sändas på intern remiss till samtliga nämnder och bolagsstyrelser.

Tidplanen ska möjliggöra för regionfullmäktige att anta förslaget till reviderad internationell strategi för Region Gotland senast den 22 september 2025.

Bedömning

Region Gotlands internationella strategi ger ramar avseende mål, samarbeten i internationella nätverk, ansvarsfördelning och roller för olika funktioner i Region Gotlands interna organisation. Det visar de årliga uppföljningarna av Region Gotlands internationella strategi. Uppföljningen visar även att förvaltningar och nämnder ägnar sig, i varierande grad och omfattning, åt internationellt arbete, omvärldsbevakning och samarbeten inom de prioriterade internationella nätverken. Förvaltningen bedömer att det internationella arbetet som Region Gotlands förvaltningar och nämnder genomför bidrar till måluppfyllelse enligt de prioriteringar som finns i den regionala utvecklingsstrategin Vårt Gotland 2040, i synnerhet till:

- Främja hälsa, delaktighet och trygghet.
- Säkra kompetensen.
- Gå före i klimat- och energiomställningen.
- Stimulera innovation och förnyelse.
- Utveckla attraktionskraften.
- Utveckla kulturen och ta tillvara kulturmiljöerna.

Inom ramen för Region Gotlands interna internationella nätverk har några faktorer som påverkar genomförandet identifierats:

- Det finns ett intresse och en nyfikenhet att arbeta med internationella projekt och samarbeten, samtidigt så sätter resurser i form av tid, konkurrerande uppdrag och budget ramar för vad som hinns med.
- Det finns en vana av att arbeta med projekt som arbetsform och i nätverk, men linjeorganisation och projekt måste koppla an till varandra, för att projektresultat ska ge mervärde.
- Det finns erfarenheter av att söka externfinansiering inte minst från nationella källor, men det behövs stöd i omvärldsbevakning av internationella utlysningar och i ansökningsförfarandet samt i rapporteringen.

Sedan etablerandet av ett finansieringsteam på regionstyrelseförvaltningen har stödmöjligheterna för Region Gotlands verksamheter ökat för att kunna driva fler externfinansierade och internationella projekt.

I framtagandet av förslaget, har det framkommit önskemål om att strategin bör ge en mer tematisk vägledning. Därför innehåller förslaget dels en bilaga där det framgår hur regionfullmäktiges prioriteringar och de internationella nätverkens verksamhet skulle kunna bidra, dels omnämnande av smart specialisering.

För att få en aktualiserad bild av strategins användning och relevans för hela regionkoncernen, föreslås regionstyrelsen sända förslaget på intern remiss till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Därför föreslås en remissperiod från den 31 januari 2025 till den 29 april 2025, för hantering på regionstyrelsens arbetsutskott den 3 juni, regionstyrelsen den 18 juni, och slutligen regionfullmäktige den 22 september.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

Enligt rutinen *"Fördjupat handläggarstöd – konsekvensanalys av tvärperspektiv i tjänsteskrivelse"*, version 1.0, framtagen 2022-01-31, ska en konsekvensanalys genomföras i ärenden om bland andra regionens planer, program, policyer.

Internationell strategi är ett koncernövergripande styrdokument. Ärendet avser en revidering av en befintlig strategi. Arbetet med genomförande äger rum på förvaltnings- och bolagsnivåer. Sålunda bör förvaltningen göra en bedömning av konsekvenser av förslaget till reviderad strategi med avgränsning till relevanta tvärperspektiv på den strategiska nivån.

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Det finns inget lagmässigt som hindrar en primärkommun från att ta fram en internationell strategi.

2. Ekonomiskt perspektiv

Den praktiska tillämpningen av strategin kan medföra kostnader avseende arbetstid och för att delta i utbyten och samarbeten. Samtidigt kan tillämpningen av strategin medföra resurser till Region Gotland i former av extern expertis och extern finansiering.

3. Barnperspektiv

Samtliga barn på Gotland kan komma att beröras i tillämpningen av strategin, inte minst genom externfinansierade insatser inom ramen för EU-projekt eller internationella utbyten via ERASMUS+, eller insatser som syftar till att förbereda unga gotlänningar för en internationell arbetsmarknad. Strategins mål är dock på en övergripande nivå. Det kan vara lämpligt i framtagandet av konkreta insatser att beakta barnens åsikter.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att förslaget kan i aktiviteter som genomförs med strategin som stöd få olika konsekvenser för kvinnor och män, flickor och pojkar, och för personer med annan könsidentitet. Förslaget till Internationell strategi efterfrågar i uppföljningen av strategin att könsuppdelad statistik ska redovisas, där så är möjligt, för representation och resurser. Det kan vara svårt att få en rättvisande bild av jämställdhetskonskvenserna med en sådan avgränsning.

Likväl bedömer förvaltningen att det på strateginivå är vad som är rimligt att begära inom ramen för strategins uppföljning. I det konkreta genomförandet av aktiviteter, där kan en fullskalig jämställdhetsintegrering, med exempelvis 4R-modellen, utgöra ett naturligt inslag.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att strategin kan i sin tillämpning få genomslag i alla delar av Gotland, beroende av deltagande i aktiviteter och av förmedlade bilder av Gotland som marknadsförs inom ramen för konkreta åtgärder. Det går inte på förhand bedöma i vad mån det kan gynna eller missgynna någon geografisk del av Gotland. Strategin i sig omfattar hela Gotland och Region Gotlands samtliga verksamheter.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att strategin kan medföra negativa effekter för klimatet och miljön genom resande för att delta i utbyten och samarbeten och positiva effekter genom de nyttor som faller ut av deltagande i internationella utbyten och samarbeten och den ökade tillgängligheten till extern sakkunskap.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Roland Engkvist, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Bilaga Förslag reviderad internationell strategi för Region Gotland daterad 2024-12-12

Bilaga Internationell strategi för Region Gotland 2021-2024

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-12-19